

Megjelenik minden hó 1-én és 15-en.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély- és fodrász betegsegélyző és temetkezési egyesület, s a budapesti fodrászsegédek betegsegélyző pénztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZ ÚJSÁG

FODRÁSZOK és BORBÉLYÖK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj:
Egész évre 8 K.
Fél évre 4 K.
Negyedévre 2 K.
Egyes szám ára
40 fill. Kapható a
kiadóhivatalban.

Szerkesztőség:
VII., Csengery-utca 25. sz. II. 19.
A lap szellemi részét illető közle-
mények a szerkesztőséghez cim-
zendők.

Kiadóhivatal:
VII., Vörösmarty-utca 17. sz.
Minden pénzbeli küldemények, hir-
detések, felszólamlások a kiadóh-
vatalhoz intézendők.

Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

A nagyváradi országos ipartestületi gyűlés.

Az 1884. évi XVII. t.-c. — az ugynevezett ipartörvény — életbelépte óta hatodizben gyűlt össze Magyarország kézműiparosságának képviselői, hogy feltárja azon sebeket, a melyek a kisiparosság hervadásnak indult életfáján tátognak; hogy megjelölje és illetékes helyre juttassa azon gyógymódokat, a melyeknek alkalmazása által a pusztító betegség csirái kiölhetők volnának.

Tagadhatatlan, hogy az eddigi iparosgyűlések is kellő higgadsággal és alapos készütséggel teljesítették az eléjük tűzött nagy horderejű feladatokat, de kétségtelen, hogy ugy a megjelentek impozáns száma, mint a tárgyalások magas színvonala és belső tartalma tekintetében messze elmaradtak a nagyváradi iparos-gyűlés mögött. Azt hisszük, nem túlozunk, ha állítjuk, hogy ezen ipartestületi nagygyűlés valóságos ipari parlament volt, a melynek tagjai, felvértezve az igazság megdönthetetlen fegyvereivel s a veszélyeztetett ügy iránti lángoló lelkesedéssel és törhetetlen buzgalommal, a 3 napos tanácskozás alatt oly óriási munkát végeztek, amely becsületére válnék bármely parlamentnek.

De hiszen nem is történhetett ez másképp, ha meggondoljuk, hogy a gyűlésen oly képviselők, a kézműiparosság képviselői vettek részt, a kik életük java részét szakadatlan munkásságban töltve, csak szívük sugallatát követték, a midőn küldőik megbizásának megfelelően, az ernyedetlen munkában megedzett idegekkel és a mindennapi élet nyújtotta bő tapasztalatokkal felszerelve, elmentek a nagygyűlésre, hogy szószólói, előharcosai és védői legyenek a haza több mint 700,000 kisiparos polgára veszélyeztetett érdekeinek.

Az az érdeklődés, a melyet a tanácskozások iránt ugy a kormány, mint a társadalom minden retege tanusított, arra enged következtetni, hogy az

elhangzott jogos panaszok és méltányos kívánságok a hivatott faktorok részéről oly méltatásban fognak részesülni, a mely a már 18 éve folyton hangoztatott sérelmek megszüntetésére alkalmasnak fog bizonyulni.

Hisszük ezt a kormány képviselője által tett biztató ígéreten kívül, annyival is inkább, mert a jelen volt országgyűlési képviselők nyilatkozatai biztos támpontot nyújtanak a tekintetben, hogy a kisiparosság eddigelé elhanyagolt érdekei kellő méltánylásban részesülendének a törvényhozó testületben is, a hol a multakban bizony édes keveset törődtek ez érdekekkel, el lévén foglalva a nagypolitika időt rabló, testet, lelket ölő kérdéseivel. Csak-hogy ezzel a nagypolitikával a kisiparosság nem lakik jól, vagy pedig már annyira jóllakott, hogy egészen megcsömörlött tőle. Nem nagy politikát akar tehát, hanem alkalmat a komoly, a becsületes munkára, a melynek alapján magának és övéinek tisztességes megélhetést, megfelelő társadalmi állást és becsülést biztosíthat. Meg kell végre szünni ama lealacsonyító felfogásnak, a mely csak a vásott, tanulni nem akaró s mindenféle rossz tulajdonsággal felruházott ifjakat igyekezett a kézműiparosság felé terelni, s be kell látnia a társadalomnak, hogy a nagy nyugoti államokkal csak ugy vagyunk képesek a versenyt felvenni, ha itt egy képzett, szorgalmas és tehetséges, a népnek minden rétegéből formálódott iparososztályt teremtünk és tartunk tenni, a mely fáradtságot nem ismerve tör célja felé és igyekszik előbbre vinni az ipar ügyét és ezzel a haza érdekét is.

E tekintetben felejthetetlenek lesznek előttünk a lezajlott országos értekezlet tárgyalásai, a hol ország-világ színe előtt ékesen bizonyult be, hogy az iparosok nemcsak számot tevő tagjai e hazának, hanem annak egyik legerősebb támaszai, a kik a

maguk boldogulását, előmenetelét és függetlenségét csak azért óhajtják, hogy ezáltal boldoggá, nagygyá, hatalmassá és függetlenné tehessék ez imádott hazát is.

De nemcsak el nem felejthetők, de örök büszkeséggel eltöltők lesznek úgy reánk, mint az összes résztvevőkre nézve a nagyváradi tanácskozás szép napjai egyéb okokból is.

A napirendre kitűzött nagyszámu és nagyfontosságú tárgyak között különösen két nagy horderejű ügy volt, a mely nemcsak a kisiparosságot, hanem az egész országot a legnagyobb és legteljesebb mértékben érdekli, habár talán közvetve is. Az egyik az önálló vámterület, a másik az ipartörvény módosításának kérdése, a melyeknek megvilágosítása és megvitatása az egész tanácskozások súlypontját képezte s egy teljes napot vett igénybe.

Hogy kik szólaltak fel e két ügy tárgyalása folyamán, hogy mely érveket és minő csoportosítással hoztak fel? — az nem tartozik a cikk keretébe, de el nem tagadható tény az, hogy a vita állandóan oly magas színvonalon mozgott, a felszólalók és a tárgyalást hallgatók hangulata folytonosan oly emelkedett és egyértelmű volt, a melyhez hasonlót az eddigi országos gyűlések tanácskozásain még soha sem tapasztaltunk. Kézszelfogható bizonyossága ez azon közérzésnek, a melylyel e kérdések iránt e hazának minden rangú és rendű polgára viseltetik. Fényes bizonyosságát szolgáltatták iparosaink hogy nemcsak a műhelyben, a verejtékes munkánál állják meg helyüket, de tudásuk, képzettségük és élettapasztalatuk alapján számottevő tényezőt képeznek a zöld asztalnál is. S habár a jelenlegi politikai viszonyok mellett nem is kecsegtethetjük magunkat a reménnyel, hogy az önálló vámterület felállítása tárgyában hozott egyértelmű határozat már a legközelebbi jövőben a gyakorlati életben is keresztülvihető lenne: mégis rendkívüli fontosságot kell tulajdonítanunk az e tárgyban hozott határozatnak két szempontból is.

Először is látni fogják ebből kedves osztrák testvéreink és kiváló jó szomszédaink, hogy Magyarország iparos-osztálya immár teljes tudásában van azon lealázó és vészterhes viszonyoknak, a melyben a közös vámterület mellett az osztrák iparral szemben sinylődik, a mely iparnak silány termékei elárasztva a hazai piacokat, teljesen háttérbe szorítják a zsenge korát élő magyar ipar szolid gyártmányait.

Ennek oka egyebektől eltekintve azon képtelen vasuti tarifapolitikában rejlik, a mely szerint Ausztriának bármely pontjáról olcsóbban lehet Magyarországra osztrák ipari gyártmányokat szállítani, mint a hazában készült magyar iparcikkeket a határvárosok egyikéből az ország területén át egy másik — de még az ország határain belül fekvő — helységbe. Hogy csak egy példát említsünk fel, nem egy árucikk ez ország fápiacára, Bupapestre olcsóbban juthat el a külföldről, mint Budapesthez közelebb fekvő hazai vidékek — pl. a szepességi, körmöci stb. vidékek — iparcikkei.

Ha a mindennapi élet szomorú és szégyenteljes

tapasztalatai nem igazolnák ez állítás valódiságát, hihetetlennek tünnek az fel előttünk.

Minthogy azonban ez szomorú valóság, amelyről a kisiparosságnak is sajnos tapasztalatai vannak, nem ártott hangos szóval hirdetni, hogy egyéb tényezőkkel együtt a hazai kézműiparosság is minden percben nemcsak kész a közös vámterület békjőit széttörni, hanem annak széttöresét már most a kormánytól is kívánja, sőt egyenesen követeli.

Jó lesz ezt odaát fickándoó szomszédainknak egyszersmindenkorra élénk emlékezetükbe vésni.

De nagy jelentőséget rejt magában az önálló vámterület egyértelmű kívánása másodsor azért is, mert az ország kormánya a tárgyalások menetéből meggyőződhetett róla, hogy az általa e tárgyban elfoglalt alap téves, tehát meg nem állhat.

Eddigélé ugyanis valahányszor az önálló vámterület kérdése szóba került, az a kormány részéről mindi mint politikai kérdés tárgyalatott, amelynek megvalósítása — az Ausztriával tennálló állami kapcsolat mellett — a nagyhatalmi állás csorbitására irányzott törekvésnek tekintetett, pedig hozzátehetjük, teljesen alaptalanul. Mert az önálló vámterület kérdése sohasem volt politikai, hanem mindig közgazdasági kérdés, ennek tekintette ezt a magyar nemzet tulnyomó többsége, ennek tekinti a magyar kereskedelmi és iparos-világ is és ily értelemben kívánja annak megvalósítását diadalra juttatni, a nélkül, hogy ezáltal az állami közösséget megbolygatni, vagy csak érinteni is akarná.

Ha ez ország kormánya magyar kormánynak óhajtja magát tekintetni, ily értelemben köteles e kérdésben a koronát informálni s felvilágosítani e nemzet nagy zömének törhetlen hűségéről és soha meg nem szünő odaadó ragaszkodásáról. Amint az önálló vámterület kérdése a politikai függő kérdések nagy tömkelegéből kiszakittatik, megoldása nem jár többé az eddigi tapasztalt nehézséggel, mert az államot alkotó magyar nemzetnek közgazdasági kérdésekben való önálló rendelkezési jogát kétségbe vonni nem lehet s e jogról könnyelműen lemondani nem szabad soha.

S a viszonyok megmásíthatatlan kényszerű ereje előbb vagy utóbb, de győzelemre fogja vezetni e jogot.

„Háborura indulunk“ — mondá találóan a függetlenségi párt lánglelkű szónoka: Barabás Béla — de nem támadó, hanem védő háborura, melyben megakarjuk védeni anyagi javainkat és jövőnket.

Ez pedig nemcsak jogunk, de kötelességünk is!

A másik fő kérdésben, az ipartörvénynek, a már 18 éve hangoztatott irányban leendő módosítása tárgyában megindult széles medrű vita folyamán sok új, életre való és megsziyleendő eszme került felszínre, amelyek mindegyike, ugyszólván, közfelkiáltással és nagy lelkesedéssel emeltetett határozottá, jeléül annak, hogy a közérzés és közszükséglet szülte forrásból fakadtak.

A kormány jelen volt képviselője a sűrű tömegekben jelen volt iparos kiküldöttek sokszor kemény igazságokat magában foglaló alapos felszólalásaiból, valamint az egyes határozati javaslatokat kísérő tüntető helyeslésekből meggyőződhetett róla,

Eredeti ROXO BOROTVÁK és elfinomító kövek egyedül ZAORAL JÁNOS-nál kaphatók

hogy az ipartörvény sürgős és megfelelő módosítása immár oly közszükséget képez, amelynek haszthatatlan megvalósítása elől többé kiterni nem lehet, nem szabad, hacsak Magyarország több mint 700,000 kisiparos polgárának elementáris erővel kitörő méltó elkeseredésének tűzét szítani nem akarja.

Hogy a jóindulat, a hangoztatott kívánságok teljesítésére a törvény módosítását előkészítő szakelőadóban megvan, mutatja az általa tett ama bizalmas természetű kijelentés, hogy a törvény tervezetben úgy a képesítés szigorítása, valamint az ipartestületi hatáskör kibővítése tekintetében a lehető legteljesebb mértékben megvan valósítva az iparos gyűlések által ez irányban kifejezett kívánalom, sőt némi tekintetben az iparosok által hangoztatott kívánságokat túlhaladó radikális intézkedések is tervbe vannak véve, Hogy a törvényt módosítás mindez ideig nem vitetett keresztül, annak oka a függő nagy politikai kérdésekben keresendő, a melyek a mostani miniszter minden idejét annyira lekötik, hogy az iparosok ügyes-bajos dolgával még egyáltalában nem ért reá foglalkozni. Reményli azonban, hogy a jövő országos nagygyűlésig a törvényt módosítása már befejezett tény lesz.

Tudomásul vesszük a legilletékesebb tényező részéről nyújtott ezen biztosítást s kívánjuk, hogy az elhangzott szavakat minél előbb kövessék a tettek.

Meg kell még említenünk, hogy az ipartörvény módosításának tételénél testületünk érdemes elnöke, Jost Péter is felszólalt, követelve a képesítés kimondását s a testületek hatáskörének kibővítését, mely célból egyenesen a képviselőházhoz óhajt felterjesztést intézni.

A tanácskozások lefolyásáról különben a következőkben számolunk be:

* * *

Október 18-án délelőtt.

Thék Endre, a központi bizottság elnöke, 9 órakor nyitotta meg az országos gyűlést, lelkes szavakkal üdvözlően a megjelenteket és Abonyi Emilt, mint a kormány képviselőjét. Azután felhívta a nagygyűlést, hogy tisztikarát alakítsa meg.

Bertsey György, a nagyváradai ipartestület elnöke, a nagyváradai iparosok nevében üdvözölte az ipartestületek kiküldötteit s az elnöki tisztre Thék Endrét ajánlotta, akit a kongresszus nagy lelkesedéssel egyhangulag meg is választott.

Thék Endre örömmel fogadta elnökké történt megválasztását, azután gyönyörű beszédben ismertette a kongresszus fontosságát, a melynek tartalmát a jelen voltak élénk éljenzése sűrűn szakította félbe, befejezése után pedig zúgó tapsvihart jutalmazta.

Az ő javaslatára a tisztikar a következőleg alakult meg:

Aelnök: Bertsey György, Kreutzer Balázs és Dail Jenő.

Főjegyzők: Gelléri Mór és dr. Horváth János.

Jegyzők: Edvi Illés László, Kiss Ferenc, Pilissy István, Sarkady Lajos dr., Soltész Adolf dr. és Tóth Kálmán.

Háznagy: Sziládky Ernő.

Diszelnök: Zichy Jenő gróf, Beöthy László dr. főispán Abonyi Emil, Barabás Béla dr. és Rimler Károly nagyváradai polgármester.

Thék Endre Nagyvárad város iparosainak s általában

a város közönségének, valamint a közönség képviselőinek megköszönte a szives fogadtatását.

Rimler Károly polgármester válaszolt Thék Endre szavára, kijelentvén, hogy örömmel fogadta a város közönsége a kongresszust és mindig szívesen támogatja az iparosok törekvéseit.

Barabás Béla képviselő lelkes szavakkal üdvözölte a kongresszust. Azért jött ide — ugymond — hogy kivegye részét a magyar iparosok becsületes munkájában; végig akarja és végig fogja hallgatni a kongresszus tárgyalásait, nemcsak hogy megismerje az iparosok panaszait és kívánságait, hanem, hogy tehetsége szerint segítsen is. Az iparos polgárok szavát meg kell hogy hallják odafön is. Épen azért örül, hogy jelen van a kormány képviselője is, mert palotából nem lehet munkástörvényt csinálni. Szócsöve akar lenni annak a hangnak, amelyet az iparosok itt hangoztatnak. A parlamentben kevés szószólója, de sok barátja van a kisiparosoknak, de nem mernek felszólalni az érdekükben, de ő ismétli, szócsöve akar lenni az itt hangoztatott óhajoknak. Mint iparos szülők gyermekének, van érzéke ezekhez a dolgokhoz. Kéri az iparosokat, hogyha valami bajuk van, írják meg neki levélben is. Beszédét e szavakkal végezte: »Dolgozzunk és munkálkodjunk.«

Barabás szünni nem akaró éljenzéssel fogadott beszéde után

Abonyi Emil szólalt fel, kijelentvén, hogy a legnagyobb rokonszenvvel fog referálni a kongresszusról a kormánynak. Sok sikert kíván a tanácskozáshoz.

Gelléri Mór bejelentette, hogy a kongresszuson 247 testület 436 taggal van képviselve.

Ezután Szávay Gyula, a kiváló költő, a debreczeni kereskedelmi és iparkamara titkára, mondott gyönyörű, poétikus emlékbeszédet Ráth Károly fölött, a melyet nagy tetszéssel fogadtak s elhatározták, hogy egész terjedelmében jegyzőkönyvbe iktatják.

Gelléri Mór terjesztette elő ezután az önálló vámterületre vonatkozó indítványát, amelyet gyönyörű és statisztikai adatokkal gazdagon felszerelt beszéddel indokolt, amelyben számadatokkal igyekezett bebizonyítani, hogy a mezőgazdaságnak érdekei épügy követelik az önálló vámterületet, mint az ipar érdekei.

Indítványozta: mondja ki a nagygyűlés, hogy az önálló vámterület és azzal önálló gazdasági berendezésünk mielőbbi létesítését elengedhetlen és legsürgősebb nemzeti követelményünknek tartja s ennek teljesítésére vonatkozó kéréseit ezuttal a legnyomatékosabban ismétli; megbizsa tehát a központi bizottságot, hogy e tárgyban a kormánynal és törvényhozásnál újabb és sürgős előterjesztést tegyen.

Az indítvány fölött megindult magas színvonalu vitában résztvettek: Szatmári Mór, Kulinyi Zsigmond, Szentpály István, Kujmiss Gyula, Szilágyi Mihály, Tóth Imre, Tóth Károly, Baumgertner Ferenc, Blondel Lajos, Kreutzer Balázs, Kriegler Ferenc, Madary Gábor, aki kifejti, hogy az önálló vámterület dolgában ki van már merítve a kérvényezés minden eszköze, azért ha eredményt akarunk elérni, úgy a trón előtt mondjuk el jogos követeléseinket.

Szólt még Mauritz János, Kiss József, Schwarz Gyula, majd dr. Horváth János olvasta fel az országgyűlés eléterjesztendő kérvényt, amelyet egész terjedelmében elfogadtak s a melyet a testületi kiküldöttek még az ülés folyama alatt mindannyian alá is írtak.

A kérvényt Thék Endre vezetésével egy küldöttség fogja rendelkezési helyére juttatni. A kérvény szignálására Barabás Béla orsz. képviselőt kérték föl.

Eredeti ROXO BOROTVÁK és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nal kaphatók.

Barabás Béla egy fulmináns beszédben kelt sikra a kérvény mellett, a melylyel nem egy kiküldöttnek könyeket csalt szemébe. Zajos tapsok és óvációk közt végezte be felszólalását, a melynek gyújtó hatása alatt fejeződött be a délelőtti tanácskozás.

A délutáni ülésen, a mely 4 órakor kezdődött, Thék Endre akadályoztatása folytán Deil Jenő elnökölt.

Mindenekelőtt felolvasták az üdvözlő táviratokat, a melyek Zichy Jenő gróftól, Molnár Ákostól, Bobula Jánostól, a budapesti vendéglősök ipartársulatától és a soproni ipar-egyesülettől érkeztek.

Ezután Áchim János, a békés-csabai ipartestület érdekében megöszült titkára ismertette az ipartörvény módosításának kérdését, majd Dóczy János, az esztergomi ipartestület elnöke, felelt meg társelőadóí tisztének, sürgetve az iparososztály regenerálását.

Kádár János hozzászólása után

Joszt Péter testületünk elnöke lépett a felszólaló asztalhoz s élénk színekkel festette azon romboló hatást, a melyet a szabadipar törvénybe iktatása a kisiparosság, de különösen a borbély- és fodrász szakma körében véghez vitt. Nézete szerint sokkal helyesebben járt volna el a kormány, ha a kisipar mesterséges tönkrevésével létesített gyáripart oly módon teremtette volna meg, hogy az a hazai kisipar köréből fejlődjék és nőjjön ki, mert így annak gyökerei mélyen benyultak volna a honi földbe, a honnan biztos táplálékot és támogatást merítve, erőik forrása nemcsak az édes haza földjén bugyogott volna, hanem a befolyó jövedelem is itt maradt volna, gyarapítandó a nemzeti vagyonosodás kívánatos, de ez idő szerint még nagyon szegényes tőkét, Élénk színekkel festi azon kisiparosok szánandó helyzetét, akik a kereskedők számára dolgoznak s a kik nem bírván hitelre dolgozni, teljes mértékben ki vannak szolgáltatva a hitelnyújtás által a közönséget magukhoz csalogató kereskedőknek. Kívánja, hogy a törvény módosítása alkalmával a képesítés elve szigoruan keresztül vitessék és hogy az ipartestületek hatásköre kibővítessék, különösen az irányban, hogy iparigazolvány csakis iparosoknak legyen adható, a kiknek képesitetségét a testület igazolja s ellenük kifogást nem emel és hogy az iparigazolvány kiadásának egyik előfeltételét képezze a testületi beiratási díjak előzetes lefizetésének igazolása is.

Minthogy pedig küldői már nagyon is türelmetlenek az ipartörvény módosításának folytonos halogatása miatt, nagyon is indokoltnek tartja azon kérdés felvetését, vajjon megéri-e az országos ipartestületi gyűlések azon költséget, a melybe megtartásuk belekerül? A multak tapasztalatain okulva indítványozza, hogy az ipartörvény módosítása iránt ne a kereskedelmi kormányhoz, hanem a törvényhozáshoz forduljon, a nagygyűlés.

Bajnóczy Béla azt indítványozza, követeljék meg a képviselőktől, hogy a jelen gyűlés határozatait jutassák érvényre a parlamentben.

Szatmári Béla nagy tetszés és általános helyeslés között a miniszter képviselőjéhez fordulva kérte, adja tudtára a miniszternek, hogy az iparosok ma már nem kérnek többé, hanem követelnek. Az ipartörvény módosítását éppen olyan szükségesnek tartja, mint az önálló vámterületet.

Többek hozzászólása után a határozati javaslatot a nagygyűlés a késő esti órákban csekély módosítással egyhangúlag elfogadta.

Október 19-én, a tanácskozás második napján, vasárnap reggel 9 órakor Thék Endre a tanácskozást megnyit-

ván, Kiss Ferenc határozati javaslatot terjesztett elő, a mely kimondja, az „Országos Ipartestületek Szövetsége“ megalakítását. Bemutatták az alapszabálytervezetet is, a melyet Edvi Illés László referálása alapján elfogadtak és kimondották, hogy azt kinyomatva, hozzájárulás végett minden egyes ipartestületnek megküldik.

Ezután Abonyi Emil szólt az ipartörvény revisiójáról. A revisió részleteit, idejét minthogy az nem ő tőle függ, nem határozhatja meg. A miniszter teljes jóakarattal viseltetik az iparosok iránt, de a törvény megalkotása nagyon bonyolult dolog, mert mindenféle jogosult és hasonlóképen rendezésre váró érdeket kell figyelembe venni. A kérdést behatóan és sokáig kell tanulmányozni, de a revisio a jövő országos gyűlésig remélhetőleg bevégzett tény lesz. A kikre az iparügyek vannak bízva, tudják kötelességüket s e tekintetben nem várnak nógatásra.

Thék Endre megküszönte a felvilágosítást. Az iparoság tudja, hogy a dolog nagy nehézségekkel jár, de kénytelen kimondani, hogy nagyon sok idő mult már el azóta, a mióta az iparosok a reviziot kívánják

Ezután Deil Jenő határozati javaslatot terjesztett elő a házalás és vándorügynökök megrendszabályozásáról.

A javaslatot elfogadták Deil Jenő másik határozati javaslatával együtt, amely a vásárügyek rendezését sürgeti.

Kalmár István a fegyenczipar dolgában terjesztett elő határozati javaslatot, a melynek megokolása azt mondja, hogy az iparosok nem akarnak kollégái lenni a mesterségét bűnössége révén szerzett iparosnak. Korlátozzák a fegyenczipart és a fegyenczekkel őket megillető lealázó, a bűnösség mértékéhez alkalmazott foglalkozást végeztessenek.

A javaslat elfogadása után

Edvi Illés László az építőipar szabályozását sürgette és még 2 határozási javaslatot terjesztett elő. Az egyik az ipari munkaközvetítésnek az egész országban való rendezését kívánja, a másik a létesítendő szövetségek feladatává teszi, hogy szervezze az iparosság nyugdíjügyét.

Valamennyi javaslatot elfogadták.

Horváth Jánosnak az adó reformra vonatkozó javaslatát, egyhangúlag, vita nélkül fogadták el. Ez a javaslat sürgősnek mondja azt, hogy a mai adórendszert a progresszív egységes jövedelmi adó alapján reformálják.

Horváthnak másik javaslata, a melyet szintén elfogadtak, a választói törvény módosítását oly értelemben sürgeti, hogy minden iparigazolvánnyal és üzlettel bíró iparosnak választójoga legyen.

Kreutzer Balázs az iparoktatás rendezéséről szóló határozati javaslatot nyújtott be, amelyet elfogadtak.

Abonyi Emil miniszteri tanácsos e kérdésnél megjegyezte, hogy ő az iparoktatást az ipartörvény reviziójának keretébe utalja és kijelentette, hogy a ministerium ezt a kérdést nagyon fontosnak tartja.

Az ülés végén Gelléri M. fölolvasta Kossuth F. táviratát, a mely üdvözli az iparosokat, az önálló vámterület követeléseért.

A vasárnap délutánt a kongresszusi kiküldöttek a Nagyváradon lévő különféle gyárak, a honvédségi hadapród iskola és iparos tanoncz iskola megtekintésére fordították.

Október 20-án, mint a tanácskozások harmadik napján Thék Endre elnök az ülést d. e. 9 órakor az ülést megmegnyitván, Dr. Horváth János az ipari szövetkezetek ügyéről referált. Előadta, hogy a központ 123 ipari szövetkezetet létesített, melyekben 15.000 iparos egymillió érlékű üzletrészt jegyzett, ezekre a központ kétmillió korona hitelt nyitott az ipari szövetkezeteknek a kereskedelemügyi ministerium pedig eddig félmillió állami segílyt és még ugyanennyit adott

Eredeti ROXO BOROTVÁK és elfinomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

a központ s így az ipari szövetkezetek kerek számban négy-millió korona fölött rendelkeznek.

Melkó Bertalan a mostani kamatláb leszállítását kívánja.

Galambos Kálmán az ötszörös felelőség eltörlését óhajtja.

Thék Endre felvilágosító szavai után

Vikár Béla indítványozza, hogy a kongresszus fejezze ki köszönetét az országos központi hitelszövetkezetnek és Dr. Horváth Jánosnak, mint az ipari szövetkezetek vezetőjének.

A kongresszus Bauer Mihály és Tálos Pál felszólalásai után az előadó javaslatát és Vikár Béla indítványát egyhangúlag elfogadta.

Madari Gábor az iparos érdekek hatályosabb képviselésénél a kongresszus éber figyelme mellett meggyőző érvekkel bizonyítja, hogy országos érdek, a törvényhozásban az iparosoknak a mainál hatájosabb képviselése.

Katona Béla laboratóriumát e tárgyban a bizottsághoz utasítják, Madary Gábor javaslatát pedig nagy lelkesedéssel elfogadják.

Kreutzer Balázs a közszállításoknál kívánja, hogy az állam és a hatóságok kizárólag a hazai ipart vegyék igénybe. Ez irányban 8. pontba foglalt határozati javaslatot nyújt be és határozott hangú fölterjesztést javasol a kormányhoz.

A javaslatot elfogadták.

Kreutzer Balázs az iparpártolásra vonatkozó javaslatot ismerteti. Mintatár létesítését javasolja, továbbá egyesületek volnaik alakítandók, a melyeknek tagjaik kötelezik magukat, hogy csakis hazai iparosok készítményeit vásárolják.

A javaslatot elfogadták.

Putnoky Antal a tisztességtelen versenyt ismerteti.

Abonyi Emil ministeri tanácsos megjegyzi, hogy a jelenlegi törvény intézkedései e tekintetben tökéletesen elégségesek, csak végre kell azokat hajtani.

Tóth Kálmán a betegsegélyezési törvény módosításáról nyújt be indítványt, a melyben a testületi betegsegélyező pénztárak nagyobb mérvű felkarolását sürgeti.

Elfogadták.

A vegyes indítványok során Óvári Lajos beterjesztette Bertsey György indítványát a munkás szakegyletek ellenőrzéséről.

Óváry Lajos a régi időkre mutat, mikor más alapon mozdították elő az ifjuság művelését. Helyteleníti, hogy az iparos ifjak gyakori színelőadásokat tartanak, mert ezáltal elhanyagolják iparukat. A szakegyletek a szociálisták melegágyai s ellenségévé teszik a segédet munkaadójának.

Thék Endre helyteleníti az indokolást. Az ifjusági előadásoknak sokat lehet köszönni, mert ezáltal a szív és lélek nemesül.

Gelléri Mór javaslatára megbizta a gyűlés a központot, hogy az iparos ifjusági egyesületek modern szervezésével foglalkozzék.

Sorra elfogadták azután minden vita nélkül: Szakál Józsefnek a kézműves kamarák létesítésének tanulmányozása, — Szontágh Jenőnek a megrendelések gyűjtéséről szóló 1900. évi XXV. t. c. végrehajtása — dr. Soltész Adolfnak a vasárnapi munkaszünet alóli további felmentések beszüntetése, Cserna Lajosnak a munkabér előleg, Kommerell Gyulának az iparcikkkel való kereskedés betiltása — Bertsey Györgynek a kamarai választások beosztása — Dr. Soltész Adolfnak az iparos katonai fegyvergyakorlatának ideje — Cserna Lajosnak a rossz fizetők elleni védekezés, Stoll Nándornak a nőtörvény sérelme tárgyában benyújtott előadói javaslatait,

valamint kimondotta a nagygyűlés, hogy a segédeknek és inasoknak munkaadók szerint való kimutatási kötelezettsége és az özvegyi jogon való ipargyakorlás tárgyában kelt sérelmes és a törvényvel határozottan ellenkező kétrendbeli ministeri rendelet hatályon kívül helyezése iránt felterjesztést intéz a kereskedelmi minister úrhoz.

Dr. Barabás Bélának azon javaslatát, hogy a rossz fizető adósokat az iparosok saját lakóhelyükön perelhessék be s hogy az ipartestületek ügyészei kölcsönösen hajtsák be az iparosok követeléseit — kiadták a központnak.

Végül ugyancsak Barabás Béla indítványára nagy lelkesedéssel kimondja a nagygyűlés, hogy a képviselőházban egy ipari bizottság alakítása céljából az elnökség útján lépéseket fog tenni. A hozott határozatok végrehajtásával az elnökség és a központi bizottság bizatnak meg.

A közgyűlés Madary Gábor lelkes felszólalása után zajos ovációban részesíti Thék Endre elnököt.

Ezután a kongresszus köszönetét fejezi ki Nagyvárad városának, Abonyi Emil ministeri tanácsosnak, a nagyvárad ipartestületnek, különösen elnökének, Bertsey Györgynek és a Kereskedelmi Csarnok elnökségének.

Majd az elnök visszapillantást vetve a kongresszus buzgó és odaadó munkásságára, megköszöni a résztvevők osztatlan támogatását, a melylyel lehetővé vált a komoly és nagy munka bevégzése.

A legközelebbi kongresszus helyéül a nagygyűlés Szabadkát jelölte ki.

A szózat elénekzése képezte a kongresszus méltó befejezését.

Végül a történeti igazság kedvéért meg kell még említeni, hogy a kongresszuson résztvevő kiküldöttek tiszteletére két díszebédet rendeztek és pedig egyiket Nagyvárad város törvényhatósága, a másikat a nagyvárad ipartestület előljárósága. Mindkét helyen számosan éltették a magyar iparosságot s ittak annak jövőjéről felvirágzására.

A fentiekben nagy vonásokban és kivonatossan, talán némi tekintetben hiányosan — de tőlem telhetőleg hű képét igyekeztem nyújtani a lefolyt nagyvárad országos ipartestületi gyűlésnek. Részletesen nem terjeszkedhettem ki sem a benyújtott előadói javaslatokra, sem az elhangzott beszédekre, mert hiszen ez feladatomban kívül esik; különben is ez oly óriási anyagot képez, a mely nem egy lapot, hanem egy vaskos könyvet töltene be.

A három napi ernyedetlen munkálkodás méltó eredményeül most már azt kívánom: „Legyen azon Isten áldása, a ministeri kiküldött által nyuttott ígérek minél előbbi valóra válása képében!

Budapest, 1902. október hó 24-én.

Könyves Kálmán
test. jegyző.

Vegyes hírek.

Értesítés. Tisztelettel értesítjük a VI-ik kerületi segéd szaktársakat, hogy a VI-ik kerületi szervezkedési ülés november hó 4-én (kedden) este 9 órakor Nosko B. Pál féle vendéglőben (Jósika és Izabella-u. sarok) fog megtartatni, melyre a kerületi segéd-szaktársakat tisztelettel meghívja
a VI. ker. vezetőség.

Felelős szerkesztő: Paulik József.

Lapszerkesztő bizottság: Joszt Péter és Réthly Árpád.

Kiadja: Nagel István könyvnyomdája Budapest,
VII., Vörösmarty-utca 17.

Eredeti ROXO BOROTVÁK és előnömítő kövek egyedül ZAORAL JANOS-nál kaphatók.

FROMM JÁNOS

kárpitos és diszitő

BUDAPEST.

V., Báthory-utca 25. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, ugymint

papír-kárpitozásokat,

üzlet-átalakításokat

valamint fodrászok részére

ülő- és fejpárnák készítését

a legjutányosabb áron.

LIPP FERENCZ

— m ű k ö s z ö r ű s m e s t e r —
Budapest, IX., Soroksári-utca 5. szám.

Villanyerőre berendezett borotva homorú mű-köszörűde és aczélárú raktár.

Ajánlom a tekintetes fodrász és borbély urak részére az üzletemben legujabban megérkezett

valódi angol borotvákat

melyek saját műhelyemben lettek kiköszörülve francia él, félhomorú, vagy egész homorúan darabonként 1 frt 50 krért bármilyen szélességben jótállás mellett. Ugy-szinte valódi angol és francia haj és szakálvágó ollók és gépek. — A vidéki megrendeléseket a legpontosabban azonnal, a köszörüléseket pedig 6 nap alatt teljesítem jótállás mellett. — A nálam vásárolt tárgyakat nem tetszés esetén vissza fogadom kicserélni.

Nagy árkedvezményt

ad kiadóhivatalunk minden a fodrász urak által rendelt nyomtatványoknál, mint bérletjegyek, körlevelek, levélpapírok, borítékok, czimkártyák, névjegyek és általában minden a nyomdai szakba vágó munkáknál.

Podrász Ujság kiadóhivatala: Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

Törv. védve.

AZ A LEGJÓBBÉ ÉLŐ BOROTVA
ÉS A LEGJÓBBÉ ÉLŐ BOROTVA
ÉS A LEGJÓBBÉ ÉLŐ BOROTVA

Nadoral Janos
BUDAPEST
VIII. ker. Rózsá-utca 5.

1896. MAGY. VILLANY ERŐRE BERENDEZETT BOROTVA-HOMORÚ KÖSZÖRÜLŐ MŰHELY ÉS SAJÁT GYÁRTMÁNYU ACZÉLÁRÚ RAKTÁRA.
Gyáriraktár, a legjobb Angol Német, Francia, és Svéd aczélárúkból
Szabadalmak tulajdonosa, Magyar, Francia Német, Svéd, Dalmi, mintavédelem, és Osztr. szab.

Erste ungarische Rasirmesser herstellungsbetriebe mit electrischen betrieb.
Lager von SELBST erzeugten Stahlwaaren und Fabriks Lager,
aus den besten Englischen, Deutschen, Französischen u. Svedischen Stahlwaaren.
Inhaber von K. Ung. Ostr. patente u. Deutschen Reich musterschutz.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a t., borbély és fodrász urakat, hogy a legujabb és jelenleg a legjobb **Special Roxo Razor** borotvák megérkeztek, melyek valódi angol gyártmányu és kitünő tartós élű és könnyű kezelésüknél fogva a legjobban ajánlhatom.

Ara: keskeny --- kor. 5.—
széles --- kor. 6.—

Továbbá felhívom szives figyelmét, borotvaél finomító **zöld fenő kövekre**, melyeket a legjobban ajánlom, árai:

hosszu	széles	kor.
14 ctm.	3 ctm.	1.—
18 >	4 >	2.40
22 >	4 1/2 >	4.—
25 >	4 1/2 >	6.—

18, 22, 25 ctm-es kövekből fele is kapható fél árban.

Kitüntetve a párisi világiállításon 1900-ban ezüst éremmel.

Szabadalmazott Walaschek-féle borotva fenő kézi szija (Lederfa) 22 1/2 cm. hosszú 5 cm. széles : K. 50 fillér.

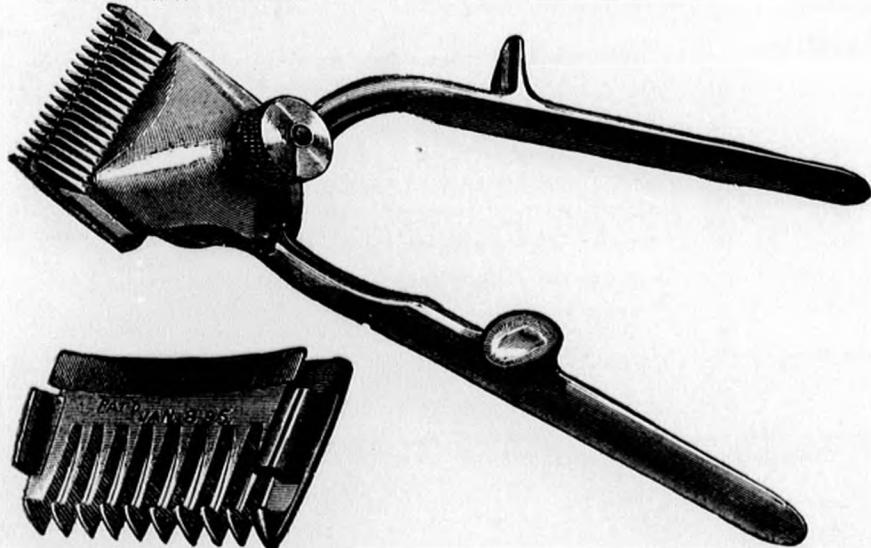
Wide Awake

Legujabb amerikai hajvágó gép 3, 5 és 7 mm. vágáshoz, két fésűvel 5 kor. 50 fillér.

Képes érjegyzékkel ingyen és bérmentve szivesen szolgálak

Teljes tisztelettel

Zaoral Janos

Első és legrégebb német

MŰ ES BERETVA KÖSZÖRŰLDE
JOSEF HELLER, MÜNCHEN

RUMFORDSTRASSE 1/a

Legnagyobb raktár legjobb saját holköszörülésű
valódi angol beretvákban

Sz.		K. fill.	Sz.		K. fill.
1	Széles fekete nyéllal	2 15	13	Bengall 1/2 széles	2 15
2	1/2 széles "	2 15	15	Bengall 1/2 széles ff	3 15
3	Széles finom fekete "	2 60	43	Bengall koszorúval 3/8" sz.	3 30
4	1/2 széles "	2 60	18	Pfeifen 1/2 széles ff	3 —
6	1/2 széles ff	3 —	31	Jos. Elliots 1/2 széles	2 10
97	Széles ff lapos nyél	3 60	14	Jos. Elliots 1/2 széles ff	3 —
8	1/2 széles ff "	3 60	38	S. Pearson & Cie. 1/2 széles	2 40
9	Széles ff "	4 15	19	S. Pearson & Cie. 1/2 " ff	3 10
1/2	1/2 széles ff "	4 15	48	Johnson 7 csillag	2 15
11	Wiener Schaberl	3 —	34	Johnson 7 csillag ff 1/2 szél.	3 20

Köszörülési árak:

	K. fill.		K. fill.
Borotva, új él köszörülése	60	Beretve, új, vastag, homoru	1 —
> francia	60	Minden olló	40
> homoru köszörülés	70	> új csavar	25
> vastag vagy kicsorbult homoru	85	> hajvágógép	1 20

Valamennyi új berotva francia köszörüléssel is szállítatik, a régi beretvák, hajvágó ollók és hajvágó gépek köszörülése legrövidebb idő alatt és legpontosabban eszközöltetnek.

Valódi francia hajvágó ollók legfinomabb „Pierron“ jegyűek 4 kor. 15 fill.-től feljebb. Német haj és csiptető ollók, úgy mint mindennemű haj- és szakállvágó gépek.

Sárga és zöld lehuzó kövek, lehuzó szijak, valamint különféle fodrász eszközök. Teljes üzleti berendezések.

Elsőrangú mintaterem saját házában.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

FLASNER LAJOS

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru köszörüldeje és aczél áru raktára

Budapest, VIII., József-körut 17.

Van szerencsém a tisztelt borbély és fodrász uraknak b. tudomására adni, hogy aczél áru raktáramat sokkal megnagyobbítottam, ennek folytán a legfinomabb angol borotvákat tartom raktáromom, melyek saját műhelyemben lesznek köszörülve. Ára drb.-ként 2*80 fill.-től kezdve felfelé. Haj- szakáll-vágó ollók, melyek a legfinomabb aczélból készítve és kéz által kovácsolva vannak, melyek a leghiresebb angol, francia és solingeni gyárakból vannak raktáromon.

Azon kívül raktáromon tartok mindenféle legjobb haj- és szakáll vágó gépeket, ugymint Bariquand & Marre, Juwel, Comfort, Ideál, Koh-i-nor, Atlasz és Dalila. Az említett Dalila haj- és szakállvágó gép, melynek Bariquand & Marre a gyárosa és a legutóbbi találmánya és jelenleg a legjobb és a tiszt. Itt borbély- és fodrász uraknak legjobban ajánlom, azért, mert a Dalila gép könnyű járása által munkaközben az ember kezét nem fárasztja.

Nagy választék belgai olaj fenő kövekben, úgy mint fenő szijak (gurti), köröm csipő, köröm reszelő, stb.

Minden nálam vásárolt szerszám jó minőségéért jót állok, a meg nem felelőt vissza veszem és kicserélem.

A legujabb haj- és szakáll-vágó gép köszörülő gépet kaptam, melylyel azon célt értem el, hogy ezentul a haj- és szakáll vágó gépeket olcsóbban jobban és gyorsabban tudom köszörülni.

Köszörülési árak:

Egész homoru	1.20 fill.	Hajvágó olló	50 fill.
Fél homoru	1.20	Szakáll vágó olló	50
Francia	1.20	Haj vágó gép	80
Borotva új él	— .60	Szakáll vágó gép	80

Fodrász segédek állás elnyerésre ajánlatnak, úgy helybeni, valamint vidékre, tekintettel nagy ismeretségre.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

A legkitünőbb szappan

a mohácsi

Hungária borbély-szappan.

Hirneves fodrászok által kipróbáltatott és kitűnőnek találtatott.

Habja tartós és nem szárad, ennél fogva takarékosági szempontból igen ajánlatos.

Többféle és legkellemesebb illatokkal, mint:

mandula, citrom, levendulával, valamint ugyanily minőségben szagtalannul is.

Kapható:

A budapesti fodrászok fogyasztási szövetkezeténél

és özv. Dankovszky Istvánnál.

Gyáros: Kohn Manó, Mohács.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a tekintetes fodrász urakkal tudatni, hogy villamos erőre berendezett

mű-köszörüs üzletemet

mely eddig Sütő-utca 6-ik szám alatt volt, IV. ker., Eskü-ut 6. szám alá (Klotild-palota) helyeztem át. — Ugy mint eddig, ezután is főtörekvésem lesz kitűnő munkámmal és pontos kiszolgálással tisztelt megrendelőim bizalmát kiérdemelni és megtartani, miért is kérem becses pártfogásukat.

Teljes tisztelettel

Németh Janos

mű-köszörüs.